

**Project launch
“Marketing and branding of Micro,
Small and Medium-sized enterprises
in CARICOM”**

**EZ tekent intentieverklaring met
Rebuild Suriname**

**Minister Kuldipsingh bezoekt
dependance Nickerie en doet
kick-off verkoopdag met importeurs**

NIEUWSBRIEF

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
ONDERNEMERSCHAP EN TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

Colofon

**Eindredactie en coördinatie:
Adagracia Pawiro**

**Redactie:
Voorlichting EZ**

**Grafische Vormgeving:
Angela Dias
Santoessa Lachman**

**Contactgegevens:
Ministerie EZ
Tel: 402080
Email: hi.voorlichting@gmail.com
Adres: Havenlaan no. 1**

Project launch “Marketing and branding of Micro, Small and Medium-sized enterprises in CARICOM”

Minister Rishma Kuldipsingh van het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ) heeft de officiële lancering gedaan van het project “Marketing and branding of Micro, Small and Medium-sized Enterprises in CARICOM”. Het project wordt door de Caribbean Development Bank (CDB) gefinancierd, is voorbereid door de Competitiveness Unit Suriname (CUS) en wordt ook ondersteunt door directoraat Ondernemerschap van EZ. Het doel hiervan is om Micro-, Kleine en Middelgrote Ondernemingen (KMO's) in Suriname te versterken om zodoende te exporteren naar regionale markten en hun rol in de waardeketen te vergroten. De lancering heeft op 20 oktober 2022 plaatsgevonden in de conferentiezaal van EZ.

Micro, Kleine- en Middelgrote Ondernemingen (KMO's) worden klaargestoomd door de ontwikkeling van marketing en merkstrategieën en trainingen in het opbouwen van concurrentievermogen en exportgereedheid. Het ministerie van EZ stimuleert de economische bedrijvigheid door faciliterend beleid te voeren in het bijzonder voor de KMO's. Aanwezig waren ook de directieleden van het ministerie van EZ en een delegatie van de CDB. Daarnaast is er ook aandacht besteed aan een videoboodschap van de Head of Cooperation, Delegation of the European Union in Guyana, Joan Nadal Sastre.

De coördinator van CUS, Susan Bansropansingh, heeft aangegeven dat de waarnemend onderdirecteur van Industrie, Amit Chandansingh, de initiatiefnemer is van het project. Naast de financiële middelen wordt er ook technische bijstand geboden door de CDB. Ongeveer 60 KMO's krijgen de gelegenheid om aan dit traject deel te nemen.

Directeur Projects Department van de CDB, Daniel Best, is zeer verheugd met de lancering van het project. Hij heeft benadrukt dat het project de handel zal optimaliseren vanwege de integratie. Best heeft aangegeven dat de private sector hierdoor gestimuleerd zal worden om zich te ontwikkelen, waardoor er ook werkgelegenheid gecreëerd wordt. Hij gelooft dat er hierdoor een sterke economische groei ontwikkeld kan worden.

Wensley Perea, directeur Amea Cashew & Pineapple Industries, die zijn bedrijf in 2017 heeft opgezet voor de lokale als internationale markt, heeft aangegeven dat het geen makkelijke taak is om als kleine ondernemer of KMO een bedrijf op te zetten. Hij is daarom ingenomen met het initiatief van het ministerie om de ondernemingen te versterken door de nodige begeleiding te bieden.

Minister Rishma Kuldipsingh heeft aangegeven dat het ministerie zich blijft inzetten voor het faciliteren en begeleiden van vooral de KMO's. Volgens de bewindsvrouw zal dit project zorgen voor de vergroting van de capaciteit van die ondernemingen om uiteindelijk te kunnen exporteren. Tevens zal er capaciteitsversterkende activiteiten, trainingen en één-op-één coaching aangeboden worden ter verbetering van de marketing- en communicatievaardigheden. Tot slot heeft de bewindsvrouw aangegeven dankbaar te zijn voor de medewerking en ondersteuning van betrokken instanties en organisaties en hoopt hiermee doeltreffende oplossingsmodellen en resultaten te behalen.

EZ tekent intentieverklaring met Rebuild Suriname

Het ministerie van Economische zaken, Ondernemerschap en Technologische innovatie (EZ) met name waarnemend directeur Ondernemerschap, Karishma Mathoera, heeft een intentieverklaring met de consultant van Rebuild Suriname (RS), Prekash Ramsingh getekend. Het doel hiervan is om gezamenlijke projecten uit te voeren die de ambities van EZ en de doelen van RS verder ondersteunen. De ondertekening heeft op 6 oktober 2022 in de vergaderzaal van de minister van EZ plaatsgevonden.

Economie bevorderen

Om de economie van Suriname te bevorderen wil RS over enkele maanden een webapp lanceren. Deze applicatie zal ervoor zorgen dat experts in het buitenland verbonden worden aan projecten in Suriname. Rebuild Suriname gaat de kleine en middelgrote ondernemingen KMO's trainen en begeleiden in het gebruik van de web applicatie.

De minister van EZ, Rishma Kuldipsingh, geeft aan dat dit de eerste stap is naar succes en dat het Ministerie bereid is om op diverse gebieden samen te werken, daar één van de beleidsdoelen is om ondernemerschap te stimuleren.

Het Directoraat Ondernemerschap heeft een faciliterende en begeleidende rol naar ondernemers toe. De webapp zal mede ervoor zorgdragen dat Surinaamse ondernemers gaan groeien, de werkgelegenheid gaat toenemen en het ondernemersklimaat zal worden gestimuleerd. Op kort termijn zullen er gezamenlijke projecten uitgevoerd worden die passen binnen het beleid van EZ en doelen van Rebuild Suriname.

Rebuild Suriname ontwikkelt duurzame projecten, die bijdragen aan de groei van de economie van Suriname. Daarnaast wil RS een sleutel oplossing bieden aan Nederlandse investeerders om gemakkelijk de stap te ondernemen om in Suriname te investeren. Dit traject zal bestaan uit begeleiding en facilitering. Tenslotte zullen beide partijen, EZ en RS ernaar toe werken om de doelen van ondernemers te realiseren.

Minister Kuldipsingh bezoekt dependance Nickerie en doet kick-off verkoopdag met importeurs

Minister Rishma Kuldipsingh van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ) heeft een bezoek gebracht aan dependance EZ Nickerie en heeft tevens een kick-off gedaan van een pilotproject inzake de verkoopdag in samenwerking met importeurs om producten zo goedkoop mogelijk aan de consument te brengen. Deze activiteit heeft op 7 oktober 2022 plaatsgevonden op het terrein van dependance EZ Nickerie. Aanwezig waren ook de minister van Defensie, Krishna Mathoera, DC Nickerie Senrita Gobardhan en DNA-leden.

De coördinator van de dependance, Eliane Adi, is blij met het bezoek van de leiding van het ministerie en heeft ook de uitdagingen van het personeel voorgehouden aan de minister. DNA-lid Harriët Ramdin heeft haar dank uitgesproken voor het initiatief van EZ en heeft tevens haar ondersteuning toegezegd aan het Ministerie.

De importeurs die aanwezig waren: Prodimex, Simpex, NV Dam en Firgos NV. Hiernaast waren er ook basisgoederen pakketten ten verkoop aangeboden. Als afsluiting van het bezoek van minister Kuldipsingh aan het rijstdistrict heeft zij ook een bezoek gebracht aan het houtverwerkingsbedrijf Nitesh Soekhoe.

ECD Controle

Minister Kuldipsingh die eerst haar personeel op de dependance heeft toegesproken, gaf aan dat zij niet alleen met haar directie is gekomen, maar dat de Economische Controle Dienst (ECD) vooraf controlewerkzaamheden heeft verricht in het district. De ECD-acties waren van 4 oktober-7 oktober 2022. Er zijn 41 winkels gecontroleerd waarbij er sigarettensmokkel is geconstateerd en er is ook aan prijscontrole gedaan.

Het Ministerie is reeds gestart met een pilotproject waarbij EZ samen met de commissariaten aan prijscontrole doet. Met de installatie van een werkgroep op 6 oktober 2022 is dit pilotproject ingezet.

Het ministerie van EZ wil goederen betaalbaar en bereikbaar houden voor consumenten. De dependances zullen daarbij ook betrokken worden om dit beleid te helpen uitvoeren. De minister die ook vooraf een rondleiding heeft gehad op de dependance merkt op dat het gebouw in deplorabele staat is. Dus ook de faciliteiten voor het personeel te Nickerie zullen worden aangepakt. Echter moedigde minister Kuldipsingh het personeel ook aan om niet te wachten op de leiding van het Ministerie, maar ook zelf initiatieven te ondernemen om hun werkplek schoon te houden.

Mexicaanse ambassadeur op kennismakingsbezoek bij Minister Kuldipsingh

De Mexicaanse ambassadeur, Víctor Meléndez, heeft een kennismakingsbezoek gebracht aan minister Rishma Kuldipsingh van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ). Het onderwerp van het gesprek is het versterken van de bilaterale relatie tussen beide landen, waarbij er aandacht besteed zal worden aan het economisch component, de technische bijstand van investeerders en de mogelijkheid om onder andere agrarische producten te kunnen exporteren. Het kennismakingsbezoek heeft plaatsgevonden op 21 oktober 2022.

Ambassadeur Meléndez wijst erop, dat er veel wederzijdse voordelen gehaald kunnen worden uit de bilaterale samenwerking tussen Suriname en Mexico. Zo kunnen goede kansen geboden worden aan investeerders van beide landen. Daarnaast ziet de ambassadeur ook mogelijkheden in het verlenen van technische - en wetenschappelijke bijstand aan goedgekeurde projecten

De ambassadeur geeft verder aan, dat Mexico een heel groot land is met veel inwoners. Zij importeren rijst, maar het is nog steeds niet genoeg voor Mexico. Ambassadeur Meléndez ziet hierin potentie om rijst vanuit Suriname te importeren waardoor de relatie tussen beide landen verder kan worden versterkt en Suriname daardoor een enorme potentie krijgt om zich verder te ontwikkelen.

Minister Rishma Kuldipsingh van het ministerie van EZ is zeer ingenomen met het bezoek van de ambassadeur. Zij geeft aan dat er altijd een goede samenwerkingsrelatie tussen Suriname en Mexico is geweest. De bewindsvrouw benadrukte dat het stimuleren van de economische bedrijvigheid door faciliterend beleid te voeren in het bijzonder voor de Kleine en Middelgrote Ondernemingen (KMO's), één van de beleidsdoelen is van EZ.

De bewindsvrouw vraagt aandacht voor technische bijstand, ondernemerschap alsook projecten voor de KMO's, zodat zij de nodige kennis en capaciteit kunnen ontwikkelen om hun bedrijven op te zetten. Tot slot geeft minister Kuldipsingh aan dat er verder onderhandeld zal worden voor de toekomstige samenwerking tussen beiden landen op het gebied van Ondernemerschap en Technologische Innovatie.

Werkgroep EZ en DC Saramacca voor aanpak problematiek prijscontrole

Minister Rishma Kuldipsingh van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ) heeft in samenwerking met de DC van Saramacca Sherin Bansi Durga een werkgroep geïnstalleerd, waarbij EZ gezamenlijk met bestuursambtenaren de prijscontrole in het district Saramacca gaan uitvoeren. Het gaat om een pilot project van EZ dat in Saramacca zal worden uitgevoerd. Het ligt in de bedoeling dat de overige districten en DC's ook geraadpleegd zullen worden voor een samenwerking na de evaluatie van het pilot project.

De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van EZ met name Martin Pepe, waarnemend hoofd van de Economische Controle Dienst (ECD) en Graciëlla Chin-A-Foeng- Hardjopawiro, beleidscoördinator Interne Markt en vertegenwoordigers van het Commissariaat Saramacca met name Praveen Sewbalaksing en Vinay Audhram.

De installatie van de werkgroep heeft op 6 oktober 2022 in de vergaderzaal van de minister van EZ plaatsgevonden.

Tijdens de installatie waren ook aanwezig DNA-lid Radjendrekoeamar Debie en een delegatie van de DC van Saramacca, waarnemend directeur Ondernemerschap, Karishma Mathoera en waarnemend onderdirecteur Interne Markt, SaritaVyent-Jageswar. Zowel minister Kuldipsingh als DC Bansi zijn het erover eens dat het van belang is, dat de consument beschermd moet worden, door de prijzen in de winkels beheersbaar en betaalbaar te houden. Daarbij is een gezamenlijke aanpak noodzakelijk. De werkgroep zal rapporteren aan de minister van EZ.

Honorair Consul in Libanon wil samenwerkingsrelatie met Suriname intensiveren

Honorair Consul van Suriname in Libanon, Antoine Kareh, heeft een beleefdheidsbezoek gebracht aan minister Rishma Kuldipsingh van het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZ). Het doel van dit beleefdheidsbezoek is, om de samenwerkingsrelatie tussen Suriname en Libanon te intensiveren. Om dit te bewerkstelligen zal er een werkgroep worden geïnstalleerd om investeerders uit beide landen aan te trekken, en om ondernemerschap te stimuleren en te ontwikkelen. Het beleefdheidsbezoek heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022 in de vergaderzaal van de minister.

Aanwezig waren ook Honorair Consul van Chad in Libanon, Ghazi Assakar, de voorzitter van de Surinaamse Libanese Vereniging, Tedy Jbara, een Surinaams-Libanese businessman, Antoine Armali en

het hoofd van de Afdeling Midden-Oosten van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Internationaal Business en Internationale Samenwerking (BIBIS), Terry Shameem.

Honorair Consul, Antoine Kareh, benadrukt dat in het kader van de intensivering van de relatie tussen beide landen, gekeken zal worden naar de ontwikkeling van de Surinaamse economie met name naar gebieden waar de Surinaamse overheid wil gaan investeren. Verder wijst de Honorair Consul erop, dat er meer diepgang zal moeten komen in de relatie tussen Suriname en Libanon. Op zowel cultureel alsook economisch gebied kunnen er investeringen plaatsvinden, zodat de economie van beide landen op een hoger niveau kan worden gebracht.

Minister Rishma Kuldipsingh van het ministerie van EZ is ingenomen met het bezoek van de Honorair Consul en delegatie. De bewindsvrouw benadrukte dat één van de beleidsdoelen van EZ, het stimuleren en ontwikkelen van ondernemerschap is. Het Ministerie stimuleert investeringsmogelijkheden van bedrijven zodat zij ook in Suriname kunnen investeren en hun eigen fabrieken kunnen opzetten. Minister Kuldipsingh wijst erop dat er meer aandacht besteed zal worden aan de ontwikkeling van eigen productie en minder aan import. De bewindsvrouw geeft

aan dat er al gewerkt wordt om de houtblokken export te verminderen met als doel die verder zelf in Suriname te verwerken. De EZ- minister deelde mee, dat er gewerkt zal worden aan het instellen van een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van het Directoraat Ondernemerschap, het Directoraat Technologische Innovatie en het Onderdirectoraat Internationale Handel, om de aangekaarte zaken te realiseren. Ook zal er aandacht worden besteed aan het stimuleren en ontwikkelen van de investeringsmogelijkheden tussen Suriname en Libanon.

Maak kennis met Christina Stuart

Christina Stuart is geboren op 25 mei 1986 en is moeder van 3 kinderen. Christina is al 3 jaar werkzaam als telefoniste op het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie. Haar hobby's zijn werken en lezen. De werkzaamheden van Christina zijn om bellers door te zetten naar de desbetreffende afdelingen waar naar gevraagd wordt. Zij probeert zoveel als mogelijk alle nummers te onthouden, maar werkt ook met een lijst met telefoonnummers van de afdelingen. Verder begeleid Christina ook bezoekers/gasten als ze binnenstappen en zij naar een bepaalde afdeling moeten gaan.

De uitdagingen die zij tijdens haar werkzaamheden tegenkomt zijn, dat bellers of personen, die een klacht hebben en persoonlijk langslopen soms heel erg boos zijn en dan probeert zij in alle rust deze personen te kalmeren en gerust te stellen. Als bijvoorbeeld om een of andere reden de beller de gewenste afdeling niet kan bereiken, dan gaat Christina zelf naar de afdeling toe om de klacht voor te leggen om dan een bevredigend antwoord door te geven aan de klant/cliënt. Ook probeert zij bijvoorbeeld informatie in te winnen bij de afdelingen over een bepaald onderwerp, waarover er veel informatie wordt gevraagd en probeert dan op zo een correcte wijze de informatie door te geven aan de personen. Dus Christina probeert zoveel als mogelijk de eerste zaken op te vangen, zodat de bellers meteen de juiste informatie hebben.

Christina haar boodschap naar al haar collega's is om klanten/bezoekers goed te behandelen. "Luister altijd goed naar wat zij te zeggen hebben en ga nooit met hen te keer. Blijf altijd correct."